

Västra Götalandsregionen
naturbrukskansliet@vgregion.se

Rektorn vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp
stefan.kristoffersen@vgregion.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Naturbruksgymnasiet Uddetorp
beläget i Skara kommun

Tillsyn i Naturbruksgymnasiet Uddetorp

Skolinspektionen genomför tillsyn av naturbruksgymnasierna inom Västra Götalandsregionen under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen huvudmannens samtliga skolenheter.

Naturbruksgymnasiet Uddetorp besöktes av Skolinspektionen den 21 november 2013.

Fakta om skolan

Naturbruksgymnasiet Uddetorp är beläget i utkanten av tätorten Skara. Skolan har cirka 170 elever och leds av en rektor som även är rektor för Naturbruksgymnasiet Sparresäter. Huvudman för Naturbruksgymnasiet Uddetorp är Västra Götalandsregionen. Verksamheten omfattar utbildning på Naturbruksprogrammet inriktningarna djur, lantbruk, trädgård samt introduktionsprogrammen yrkesintroduktion och programinriktat individuellt val. Det bedrivs även vuxenutbildning vid skolan. Den verksamheten bedöms i ett separat beslut.

Av Skolverkets offentliga statistik framgår att 66 procent av avgångseleverna vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp läsåret 2011/12 nådde grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Genomsnittlig andel för samtliga naturbruksprogrammen i riket under samma läsår var 75 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna läsåret 2011/12 var 13,3. Genomsnittet för naturbruksprogrammen i riket var också 13,3. Under samma läsår var andelen elever som fullföljde utbildningen inom fyra år 75 procent (riksnittet för naturbruksprogrammen var 81 procent). Skolverkets statistik visar vidare att andelen elever vid skolan som läsåret 2011/12 nådde minst betyget G i nio kärnämneskurser, två karaktärsämneskurser samt projektarbete varierade mellan 100 procent (Estetiskt verksamhet) och 77 procent (Svenska B).

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att kunskapsresultaten vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp förvisso är i paritet med resultaten för övriga naturbruksgymnasier i riket, men att en betydande andel av eleverna varken når de högre betygen i flertalet ämnen eller fullföljer utbildningen inom fyra år. För att kunna utveckla verksamheten och bidra till att elevernas kunskapsresultat förbättras måste kvalitetsarbetet vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp utvecklas. Ett led i detta arbete är att rektorn och lärarna måste göra skolövergripande resultatsammanställningar och analysera de sammanställda resultaten. Mot bakgrund av vad resultatet av

dessa analyser visar behöver skolan vidta de åtgärder som krävs för att utveckla verksamheten och bidra till att eleverna når högre kunskapsresultat.

Tillsynen visar vidare att skolan har processer för att ge elever i behov av särskilt stöd sådant stöd samt processer för att bedriva ett arbete för att skapa en trygg miljö och motverka att kränkningar sker. Skolan måste emellertid förbättra dokumentationen som rör dessa processer. Detta för att bland annat försäkra sig om att elever som är i behov av särskilt stöd får det stöd som tillgodoser deras behov. Skolan måste även se till att det finns dokumentation, i form av individuella studieplaner som säkerställer att utbildningen på dessa program utformas i enlighet med författningarnas krav och motsvarar elevernas behov.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen och rektorn måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västra Götalandsregionen att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 april 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Västra Götalandsregionen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av de åtgärdsprogram som utarbetats för elever vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp. Vid granskning av åtgärds-

programmen framkommer att de saknar en tydlig beskrivning av vilka behov av särskilt stöd eleven har. Åtgärdsprogrammen beskriver vem som ska ansvara för stödet och i vilken lokal det ska ges. Dock saknas en beskrivning av vilket särskilt stöd som ska ges av nämnda personer i de beskrivna lokalerna. Vidare saknar åtgärdsprogrammen en beskrivning av hur de planerade åtgärderna ska utvärderas.

Utredningen visar att skolans åtgärdsprogram inte lever upp till författningarnas krav eftersom åtgärdsprogrammen inte anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska utvärderas. I och med det minskar förutsättningar för de inblandade parterna att kunna se om de insatta åtgärderna varit lämpliga i relation till elevens stödbehov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Västra Götalandsregionen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att konstaterade utvecklingsbehov redovisas till huvudmannen.

Motivering

I skollagen anges att rektorn ansvarar för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektorn ansvarar enligt läroplanen för skolans resultat. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

De lärare Skolinspektionen intervjuat uppger att de på olika sätt följer upp hur det går kunskapsmässigt för eleverna de undervisar och att de ibland för informella samtal med kollegorna kring vissa elevers kunskapsutveckling. Lärarna berättar att de bland annat brukar diskutera hur vissa praktiska moment i undervisningen har fungerat och varför utfallet blev som det blev. Dock berät-

tar lärarna att de inte gör strukturerade skolövergripande sammanställningar av resultaten och därmed heller inga jämförelser och analyser av skolans samlade resultat.

Den nytillträdde rektorn bekräftar i intervju att lärarna följer upp resultaten i respektive kurs och i vissa fall analyserar varför utfallet blev som det blev. Rektorn uppger dock att skolövergripande sammanställningar och analyser av resultaten hittills inte har gjorts. Rektorn uppger vidare att han kommer lägga starkt fokus på kvalitetsarbetet och beskriver under intervjun hur han har tänkt sig att skolan ska jobba med kvalitetsfrågorna.

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolan saknar dokumentation av det kvalitetsarbete som bedrivs.

Av utredningen framgår att det på skolan inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Utredningen visar förvisso att lärarna har vetskap om resultaten inom respektive kurs, men att skolan saknar rutiner för att sammanställa, analysera och dokumentera kunskapsresultaten på skolövergripande nivå. Det får till följd att rektor och lärare inte har någon fullständig bild av resultaten på skolenivå som underlag för att kunna analysera desamma. Därmed saknar skolan även ett fullständigt underlag för att systematiskt kunna planera hur verksamheten ska kunna utvecklas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Västra Götalandsregionen en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling anger inte de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska redovisas i efterföljande års plan.

Naturbruksgymnasiet Uddetorp har ett dokument benämnt "Likabehandlingsplan och årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling för Naturbruksgymnasiet Uddetorp/Sparresäter". Planen är gemensam för de två naturbruksgymnasierna Uddetorp och Sparresäter. Rektorn och lärare uppger i intervju att planen mot kränkande behandling även gäller för vuxenutbildningen vid Uddetorp. Vid granskning av planen framkommer att den saknar en redogörelse för vilka behov av åtgärder respektive verksamhet har. Vidare saknar planen rutiner för hur skolan ska agera ifall personal kränker elever. Vid läsning av planen framgår det inte heller att de planerade åtgärderna för att skapa en trygg miljö utgår från en aktuell kartläggning vid respektive verksamhet.

Elever, lärare och personalen i elevhälsan uppger i intervjuer att de upplever att det är mycket god stämning vid skolan och att det är ovanligt att elever blir utsatta för kränkande behandling. Elever berättar att de årligen får besvara enkätfrågor med frågor om hur de mår och om det förekommer kränkningar. Lärarna och personalen i elevhälsan berättar att de mot bakgrund av enkätresultaten genomför olika förebyggande insatser för att skapa ett bra klimat på skolan och motverka att kränkningar sker. Eleverna bekräftar att de ofta inom ramen för utbildningen pratar om allas likas värde och hur man ska bete sig mot varandra.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte lever upp till författningarnas krav. Detta då den dels saknar rutiner för hur skolan ska agera om personal kränker elever, dels gäller för flera verksamheter utan att varje enskild verksamhets särskilda behov av åtgärder tydliggörs baserade på en aktuell kartläggning vid respektive verksamhet. Utredningen visar dock att skolan i övrigt bedriver ett aktivt arbete för att motverka att kränkningar. Bristen bedöms därmed som mindre allvarlig och huvudmannen tilldelas en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Västra Götalandsregionen en anmärkning.

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- För varje elev upprättas det inte en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav.

Motivering

Enligt skollagen ska det för varje elev i gymnasieskolan upprättas en individuell studieplan. Av gymnasieförordningen framgår att den individuella studieplanen bland annat ska innehålla uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser eleven gjort, elevens studier i grundskolans ämnen och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram.

Vi dokumentgranskning framkommer att huvudmannen har en plan för utbildningen för respektive introduktionsprogram. Rektorn, som är nyanställd, uppger emellertid i intervju att han inte känner till om det finns någon sådan plan som gäller för eleverna som läser ett introduktionsprogram vid Naturbruksgymnasiet Uddetorp.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av elevernas individuella studieplaner. Vid granskning av studieplanerna framkommer att planerna för elever på introduktionsprogram saknar en beskrivning av vilka grundskolekurser eleven läser. Rektorn bekräftar i intervju att detta saknas och berättar att det datorprogram som används vid huvudmannens alla skolor för att skapa digitala individuella studieplaner inte möjliggör att beskriva grundskolekurser i de individuella studieplanerna.

Utredningen visar att de individuella studieplanerna för elever på introduktionsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav då de saknar en beskrivning av vilka grundskolekurser eleven ska läsa eller läser. Då skolan emellertid har upprättat individuella studieplaner för samtliga elever bedöms bristen som mindre allvarlig och huvudmannen tilldelas en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

16 kap. 25 § skollagen

1 kap. 7 § gymnasieförordningen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Mats Löwing och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Daniel Talje
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem respektive vuxenutbildning i en kommun eller annan offentlig huvudman är inriktad på hur huvudmannen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner eller andra offentliga huvudmän bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning huvudmannen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.